

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**
Факультет Дизайну
Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК.02.03. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ КОЛАЖ
Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	022 «Дизайн»
Освітня програма	Графічний дизайн
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2 курс, 4-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Практичні – 75 год. Самостійна робота – 75 год.
Форма підсумкового контролю	диференційний залік (4 семестр)
Викладач	Нагірняк Катерина Іванівна, ст. викладач кафедри ГД
Контактна інформація викладача (-ів)	nagirniak_k@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne-navchannya/
Дні занять	Згідно діючого розкладу, оприлюдненому на сайті академії
Консультації	За домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Концептуальний колаж» спрямована на розвиток здатності студентів мислити образами, працювати з асоціаціями та символами, формувати навички створення візуальних рішень, що поєднують індивідуальний досвід із культурним контекстом. Курс виховує творчу свободу та критичне мислення, розглядаючи колаж не лише як техніку, а як інструмент концептуального осмислення світу, ідентичності та соціальних явищ. Зміст дисципліни: Тема 1. Вступ до дисципліни. Портрет як особлива форма візуальної репрезентації Зміст: ознайомлення з історією та розвитком колажу як художнього методу, аналіз прикладів портретних колажів у мистецтві та дизайні, розмежування між буквальним портретом і концептуальною репрезентацією особистості. Завдання: дослідити приклади портретних колажів, визначити відмінності між традиційним і концептуальним портретом, сформувати розуміння ролі колажу у візуальній ідентичності. Тема 2. Розробка концепції роботи. Пошук образів для передачі ідентичності
---------------------	---

	Зміст: методи формулювання концепції та ключового повідомлення, використання візуальних метафор і символів, аналіз композиційних рішень у портретному колажі (фрагментація, контрасти, ритм). Завдання: створити ескізи кількох варіантів композиції, обґрунтувати вибір матеріалів та образів, скласти короткий текстовий опис концепції. Тема 3. Виконання колажу в матеріалі Зміст: технічні прийоми роботи з папером, тканиною, фотографіями та декоративними елементами, поєднання різних фактур і технік, вирішення труднощів (деформація основи, узгодження кольорів). Завдання: виконати фінальний колаж у форматі А2, написати назву та анотацію роботи, підготувати її до презентації. Тема 4. Візуалізація тексту та інтерпретація змісту через образ Зміст: приклади інтерпретації приказок і прислів'їв у мистецтві та дизайні, поєднання тексту й образу у колажі, аналіз семантики висловів. Завдання: визначити ключові емоції чи парадокси для візуальної інтерпретації, створити ескізи образів. Тема 5. Розробка стилістично узгодженої серії колажів Зміст: принципи стилістичної єдності у серії робіт, використання повторюваних елементів, кольорових рішень та ритму для створення цілісності. Завдання: виконати ескізи 2–3 колажів, що утворюють єдину серію. Тема 6. Виконання серії колажів у матеріалі Зміст: поєднання ручних і цифрових засобів, використання типографіки та текстових фрагментів, інтеграція тексту приказки/прислів'я у візуальний образ. Завдання: створити серію з 2–3 колажів у матеріалі, дотримуючись стилістичної узгодженості. Тема 7. Презентація та обговорення робіт Зміст: підготовка робіт до публічної презентації, представлення серії колажів, аргументування концепції та художніх рішень, аналіз робіт колег. Завдання: презентувати власні роботи, провести рефлексію щодо методів та прийомів, які виявилися найбільш ефективними. Роль та місце дисципліни у системі підготовки: Дисципліна «Концептуальний колаж» займає важливе місце у професійній підготовці майбутніх дизайнерів, оскільки поєднує практичні навички роботи з матеріалами та цифровими технологіями із розвитком концептуального мислення й здатності до візуальної інтерпретації ідей. Вона формує основу для подальшої художньо-проектної діяльності, розвиває компетентності у сфері композиції, стилізації та використання метафоричних образів, а також сприяє інтеграції культурних і соціальних контекстів у дизайн-практику.
--	--

Мета й завдання навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Концептуальний колаж» полягає у розвитку здатності здобувачів мислити образами, працювати з асоціаціями та символами, а також формувати навички створення візуальних рішень, що поєднують індивідуальний досвід із культурним контекстом. Курс спрямований на виховання творчої свободи та критичного мислення, де колаж виступає не лише технікою, а інструментом концептуального осмислення світу, ідентичності та соціальних явищ. Завдання курсу – навчити інтерпретувати ідеї через візуальні метафори, експериментувати з матеріалами та створювати цілісні композиції, де форма і зміст взаємно підсилюють одне одного. Курс формує навички роботи як з ручними, так і з цифровими техніками, розвиває здатність до аналітичного та образного мислення, а також готує здобувачів до професійної практики у сфері графічного дизайну, де важливим є не лише візуальний результат, а й концептуальна глибина. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: – основні принципи колажної техніки та її роль у візуальній культурі; – методи роботи з візуальною метафорою та символом; – особливості поєднання різних матеріалів і технік у створенні концептуальних образів; – базові підходи до композиційної організації та стилістичної узгодженості серії робіт; – культурні та історичні контексти використання колажу як художнього методу; вміти: – формулювати концепцію та перекладати ідеї у візуальну форму; – знаходити та застосовувати відповідні метафори й символи; – експериментувати з матеріалами, поєднувати ручні та цифрові техніки; – створювати цілісні композиції, де форма і зміст взаємно підсилюють одне одного; – презентувати власні роботи, аргументовано пояснювати концепцію та художні рішення; – аналізувати й оцінювати візуальні проєкти з точки зору їхньої концептуальної глибини та професійної якості.
Передумови вивчення дисципліни	Курс є логічним продовженням базових дисциплін («Живопис», «Рисунок», «Формоутворення», «Кольорознавство», «Комп'ютерна проєктна графіка») та забезпечує перехід від технічних умінь до концептуально осмислених творчих рішень, готуючи студентів до професійної діяльності у сфері графічного дизайну.

Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт. ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК-2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну. СК-3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну. СК-5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності. СК-6. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями). СК-8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта СК-11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лек	сем	практ	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Портрет як концепт: візуальна ідентичність через колаж					
Тема 1. Вступ до дисципліни «Концептуальний колаж». Портрет як особлива форма візуальної репрезентації.	4			2	2
Тема 2. Розробка концепції роботи. Пошук образів для передачі ідентичності засобами колажу. Розробка ескізів та композиційних рішень.	12			6	6
Тема 3. Виконання колажу в матеріалі	64			32	32
Модуль 2. Серія колажів на тему приказок і прислів'їв					
Тема 4. Візуалізація тексту та інтерпретація змісту через образ.	4			2	2

Тема 5. Розробка стилістично узгодженої серії колажів. Єдність композиційних і образних рішень.	10			4	6
Тема 6. Виконання серії колажів в матеріалі.	50			25	25
Тема 7. Презентація та обговорення робіт.	6			4	2
Усього годин за змістовим модулем 2	150			75	75
Усього за семестр:	150			75	75

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Banash D. Collage Culture: Readymades, Meaning, and the Age of Consumption. Amsterdam; New York: Rodopi, 2013. 262 с.
2. Cassar R. A Reflection Through Fashion Upcycling: The Archive in Pieces. London; New York: Routledge, 2025. 228 с. 243
3. History of collage. URL: <https://www.cccollage.com/docs/what-collage/history> (дата звернення 02.02.2026).
4. Japanese Paper Decoration in the 12th Century. The Art of Washi Paper in Japanese Rare Books. URL: <https://www.futurelearn.com/info/courses/japanese-bookpaper/0/steps/47510> (дата звернення 02.02.2026).
5. Tan Yvonne. Bapo Painting: China's '8 Broken's'. Asian Art Newspaper, August 31, 2017. URL: <https://asianartnewspaper.com/bapo-painting-chinas-8-broken's/#prettyPhoto> (дата звернення 02.02.2026).
6. Taylor B. Collage: The Making of Modern Art. London: Thames & Hudson, 2004. 224 с.
7. Бердинських, С. О. (2024). Колаж у дизайні: інструмент чи форма професійного мислення? Мистецтво та дизайн, (3), 164–177. <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2024.3.14>
8. Будник, А., & Голуб, О. (2023). Колаж як мистецтво реагування на виклики часу в умовах повномасштабного російського вторгнення. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (48), 144–150. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.48.2023.282477>
9. Голембовська Л. Самостійна робота для навчального завдання «Колаж». Михайло Бойчук: візія і місія: збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами Третьої міжнародної науково-практичної конференції (30 жовтня 2024 р.) / відп. ред. Хижинський В.В.; Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. Вінниця: Вид-во ФОП Ю.В. Кушнір, 2025. 204 с., іл. С. 45–47
10. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва : навч. посіб. Київ : ArtHauss, 2022. 96 с.
11. Колісниченко Г. Колаж в образотворчому мистецтві: термінологія, класифікація та проблема вивчення / Г. Колісниченко // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків, 2011. – No 6. – С. 153–155.
12. Педан І. Колаж в арт-дизайні: становлення та художні особливості / І.Педан // Вісн. Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Харків, 2015. – No

2. –С. 44–49
13. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції : навч. посіб. Харків : Пром-Арт, 2021. 188 с.
14. Пономаренко М. В. Колаж як метод створення композицій різного жанру: методичні рекомендації до навчальної дисципліни «Практикум створення колажу» для самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) / М . В. Пономаренко. - Одеса : Університет Ушинського, 2023. - 32 с.
15. Сапко М.О. Колаж в образотворчому мистецтві ХХ століття. Магістеріум. Вип. 26. С. 57–61.
URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b9023595-e53d-4522-a0a7-2dd974b5a382/content>
16. Трейніс К.А., Лавренюк О.О. Колаж і апсайклінг як методи сучасного дизайну одягу. Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 25–26 березня, 2026 р. / Київ. ун-т культури, Видавництво Ліра-К. 2026,
Част. 1. С. 240–243.
17. Удріс-Бородавко Н. (2018). Колаж у формуванні національної моделі графічного дизайну України ХХІ століття. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (38), 268–280. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.38.2018.141829>

10.2. Допоміжна

18. Дуплійчук О. М. Технологія колажування як засіб творчого зростання майбутніх вчителів-філологів у процесі професійно-педагогічної підготовки. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2011. Вип 14. С. 199–202. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_016_2011_14_50
19. Печенюк Т. Теоретичні аспекти феномену кольору у мистецтві // Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: українська теоретична думка ХХ століття. Антологія / Упорядник Р. Яців. Частина 2. Львів: ЛНАМ; Інститут народознавства НАН України, 2012. С.432-442
20. Тематичний словник популярних українських прислів'їв та приказок з коментарями. — Вид. 3-тє, доп. і переробл. / В.М. Северинюк — Тернопіль: Навчальна книга. — Богдан, 2014.— 176 с.
21. Торбенська, І. В. Системні зв'язки фразеологізмів з колірним компонентом / І. В. Торбенська // Актуальні проблеми менталінгвістики. Черкаси, 2003. Ч.1. С. 181-187.

10.3. Інформаційні ресурси

22. Генератор колірних палітр. COOLORS. URL: <https://coolors.co/08415c-e9d985-b2bd7e-749c75-e9806e>

23.Засіб перевірки контрастності. Adobe Color. URL:

<https://color.adobe.com/ru/create/color-contrast-analyzer>

24.Кольори. Чудові інструменти для роботи з кольорами та створення колірних схем. URL: <https://ux.pub/b?p=colors>

25.Підбірка референсів по темі колаж. Pinterest. URL:

<https://www.pinterest.com/katerynanagirniak/%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0%D0%B6/>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Портрет як концепт: візуальна ідентичність через колаж	поточний контроль	30
Модуль 2. Серія концептуальних колажів на тему приказок і прислів'їв	поточний контроль,	30
Презентація та захист виконаних робіт	підсумковий контроль	40
РАЗОМ:		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Робочі столи та поверхні для виконання колажів у матеріалі.
Необхідні засоби	– Папір різних форматів і фактур (картон, акварельний, дизайнерський). – Тканини, декоративні елементи – Фотографії, журнальні вирізки, упаковки, металеві та пластикові деталі. – Засоби фіксації: ножиці, скальпелі, клеї, скотч, клейові пістолети, двостороння стрічка.
Програмне забезпечення	програмне забезпечення, яке забезпечує роботу з різними типами графіки. Основу складають програми для обробки растрової графіки (наприклад, Adobe Photoshop), а також програми

	для обробки векторної графіки (наприклад, Adobe Illustrator), які застосовуються для створення композиційних елементів, стилізованих форм та шрифтових рішень.
Матеріали, інструменти	— Основи для колажу: товстий папір, картон, полотно. — Фарби, олівці, маркери, пастель для доповнення образів. — Декоративні матеріали (текстильні фрагменти, природні елементи, металеві деталі). — Інструменти для різання та монтажу: ножиці, макетні ножі, скальпелі.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Вивчення дисципліни «Концептуальний колаж» ґрунтується на принципах академічної доброчесності, що передбачають самостійне виконання творчих та навчальних завдань, дотримання авторських прав і коректне використання джерел інформації. Здобувачі зобов'язані уникати плагіату, недоброчесних практик під час виконання робіт та презентацій, а також забезпечувати прозорість і чесність у процесі оцінювання. Виконання колажів, ескізів та концептуальних рішень має відображати індивідуальний підхід, власні ідеї та інтерпретації, що формує професійну етику майбутнього дизайнера. Порушення принципів доброчесності (використання чужих робіт без посилання, маніпуляції з результатами) розглядається як серйозне порушення навчальної політики та може вплинути на підсумкову оцінку.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Здобувачі зобов'язані виконувати всі завдання у встановлені терміни, узгоджені навчальним планом і викладачем. У разі пропуску терміну без поважної причини завдання не приймається або оцінюється зі зниженням балів. Перескладання можливе лише за погодженням із викладачем, з урахуванням причин пропуску або незадовільного виконання, і відбувається в обмежені строки, визначені адміністрацією.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	Під час занять здобувачі мають дотримуватися етичних норм поведінки, проявляти повагу до викладачів, одногрупників та їхніх творчих ідей. Також студенти мають дотримуватися академічної дисципліни і уникати поведінки, що унеможливорює навчальний процес (запізнення, використання мобільних пристроїв не за призначенням тощо). Участь у дискусіях, уважність та дотримання правил безпеки є обов'язковими вимогами.

	На проведення занять з дисципліни Концептуальний колаж розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким поведінки на заняттях документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративноприкладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука».
Політика щодо комунікації з викладачем	Комунікація з викладачем відбувається під час занять, консультацій або через узгоджені засоби зв'язку (електронна пошта, навчальні платформи). Здобувачі зобов'язані формулювати свої запитання чітко та ввічливо, дотримуючись професійного стилю спілкування. Викладач надає відповіді у встановлені терміни, відповідно до графіку роботи. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

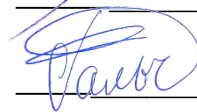
Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни URL: https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-content/uploads/2026/06/robocha_programa_konzeptualgyj_kolazh_gd_2025_26_new_1-z-pidpysamy.pdf

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

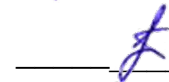
Нагірняк К.І.

Гарант освітньої програми

Гальчинська О.С.

В.о. завідувача кафедри

Петрова І.В.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри графічного дизайну
від «26» серпня 2025 р., протокол № 1